

АНОТАЦІЯ

Назва дисципліни / освітнього компонента	Українсько-англійські літературні проєкції
Освітня програма	Середня освіта. Українська мова і література, англійська мова.
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	4 кредити / 120 годин (24 год лекцій)
Вид підсумкового контролю	Залік
Мова викладання	Українська мова
Викладач	Тхорук Раїса Леонтіївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури
CV викладача на сайті кафедри	http://www.rshu.edu.ua/kafedry-fuf/kafedra-ul/sklad-kafedri-ul/121-personalii/1180-tkhoruk-raisa-leontivna
E-mail викладача	tirteya77@gmail.com

Курс «Українсько-англійські літературні проєкції» -- вибіркова навчальна дисципліна для спеціальності: 014 Середня освіта. Українська мова і література, англійська мова.

Серед основних завдань – дати розуміння взаємовпливів кількох культур (Великої Британії, США, Канади та ін), показати механізми культурного трансферу (адаптації й вибору культурного продукту) в обставинах непаритетності взаємовпливу. Предмет має на меті інформувати, але й виробити навички аналізу механізмів культурної (літературної) взаємодії, вміння

вирізняти й встановлювати типологічні зв'язки, добирати матеріал для їх опису та критично його засвоювати. Одна із можливостей – виробити інтерес до ознайомлення із літературознавчими дослідженнями та перекладацькою практикою, які формують філолога. Пропонований підхід визначає такі загальні принципи вивчення матеріалу: герменевтичний, типологічний, компаративістичний.

Мета предмету – ознайомлення із кількома феноменами літературного процесу англomовних країн (фольклор, твори деяких класиків, культура українських діаспор) у компаративному аспекті, сприяння систематизації знань, які студенти отримали під час вивчення попередніх історико-літературних та культурологічних дисциплін.

Пріоритетним **завданням** курсу визначення кількох тенденцій взаємовпливів й опис та інтерпретація літературних текстів із їх врахуванням. Вибірка сприяє представленню кількох тенденцій культурного засвоєння матеріалу англomовних культур українською літературою впродовж ХІХ-ХХ ст.

У процесі засвоєння курсу у здобувачів вищої освіти формуються такі компетентності:

- загальні:

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та усвідомлення специфіки предметної області.

ЗК 3. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

- фахові:

ФК7. Здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, культурного світогляду ЗО, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві. Знати періодизацію англійської літератури, орієнтуватися в літературно-критичному матеріалі класичної (та дитячої) англійської літератури, застосовувати набуті знання у процесі навчання англійської мови школярів.

ФК8. Здатність критично осмислювати нові художні тенденції; використовувати фахові знання з літератури, уміння й навички із галузі порівняльного літературознавства для аналізу літературного процесу та інтерпретації літературного тексту.

ФК9. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища.

Згідно з освітньо-професійною програмою після вивчення дисципліни здобувачі

вищої освіти мають демонструвати такі **програмні результати навчання:**

ПРН3. На основі обізнаності з тенденціями розвитку літературного процесу в Україні, специфікою його перебігу в культурному контексті та з творами української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою уміє розрізняти епохи (періоди), напрями, течії, жанри, стилі української літератури за їх сутнісними характеристиками й на тлі світового письменства, використовувати гуманістичний потенціал

української літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України, прилучення його до фундаментальних цінностей людства.

ПРН10. В умовах педагогічної діяльності уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), знаходити, обробляти, систематизувати сучасну наукову інформацію, укласти бібліографію, використовувати комп'ютерні технології.

ПРН20. Застосовувати знання з метою оволодіння школярами лінгвокраїнознавчим матеріалом. Володіти інформацією комунікативно-поведінкового та країнознавчого характеру в рамках програми. Забезпечувати діалог культур у процесі вивчення іноземної мови, створювати умови для міжкультурної комунікації.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- зміст визначених для читання літературних текстів;
- орієнтуватися в періодизації літературного процесу;
- встановлювати й описувати особливості механізму засвоєння й адаптації;
- виявляти й інтерпретувати типологічні сходження й збіги обраних текстів;

уміти:

- визначати ознаки певного жанру, стилю, маркери тем і сюжетів;
- точно їх вказувати й описувати літературно-мистецькі особливості літературного тексту;
- сформувати навички застосовувати теоретичні знання для інтерпретації літературних творів.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Поняття про компаративістику та культурний трансфер, культурний імперіалізм та мультикультуралізм сучасного світового літературного процесу; про національне та інтернаціональне в ньому.

Тема 2. Фольклор Великої Британії (кельти, шотландці, англійці, ірландці). Балади (огляд). Зіставлення із українським матеріалом (збірники, фольклористичні студії).

Тема 3. В. Шекспір як центр канону європейської літератури. Українські переклади й перекладачі (П. Куліш, М. Старицький, Ю. Андрухович, М. Габлевич). Шекспірівський сонет. Шекспірівський Отелло та його король Лір. Українські постановки «Короля Ліра» й «Отелло» у XIX та XX ст.

Тема 4-5-6. Англійське ХІХ ст. (Дж. Байрон, В. Скот, Ч. Діккенс, В. Вульф) в українських інтерпретаціях романтичної поеми, історичного роману, «дитячої» теми й феміністичних акцентів.

Тема 7-8-9. Готика, фантастика й утопія: англійська пропозиція й українське доповнення. Від творів М. Шеллі, Г. Уельса й Дж. Оруела до сучасної й класичної популярної літератури (антології В.Винничука, тв. Антиповича та ін.).

Тема 10-11-12. Діаспора в англомовних країнах (Британії, Канаді, США, Австралії); історія переселення, культура народних домів, тексти про нову домівку; творчість В.Коломийця, Г.Мазуренко, М.Левицької, У.Самчука, Р.Стеха (огляд); «пражани» про Україну та новий світ. Феномен нью-йоркської школи.